

SZKOŁA PODSTWOWA IM. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU W DASZEWICACH

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH – WYŁONIENIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

Rok szkolny 2023/2024

Analizując wyniki badań można wnioskować, iż dla uczniów szkoła jest miejscem, gdzie zwraca się uwagę na zdrowie i dobre samopoczucie uczniów, a nauczyciele pomagają wychowankom w rozwiązywaniu ich trudności. Nauczyciele zauważają dobre strony, umiejętności uczniów i większość z nich jest zadowolonych ze swoich osiągnięć szkolnych. Można więc wskazać **atmosferę szkoły oraz relacje nauczyciel – uczeń jako czynniki chroniące w środowisku uczniowskim**. Mimo to uczniowie przejawiają trudności w obszarze umiejętności radzenia sobie ze stresem -1/3 uczniów odczuwa objawy związane ze stresem w szkole takie jak ból głowy, niechęć do jedzenia z powodu stresu, towarzyszy im także stres przy odpowiedzi. Możemy więc mówić o czynniku środowiskowym, a więc **wymaganiach związanych ze szkołą**, które wywołują stres u uczniów, a także czynnika psychologicznym rozumianym jako **umiejętność radzenia sobie ze stresem**. Mimo, że uczniowie lubią kolegów ze swojej klasy, a więc **pozytywne relacje w klasie** można uznać za czynnik chroniący, to relacje między uczniami cechuje wyśmiewanie, przezywanie, bicie się, na co wskazało 70% ankietowanych dzieci. **Przemoc rówieśnicza** ujawniająca się w relacjach między uczniami będzie zaliczana do czynników ryzyka. Od 3-10% uczniów czuje się samotnych, nieszczęśliwych, dużo płacze, łatwo wpada w złość. Jest to wynik, który pozwala na zaliczenie **regulacji emocjonalnej uczniów** jako istotnego czynnika psychologicznego, który stanowi wsparcie w radzeniu sobie z sytuacją trudną i chroni przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. 40% uczniów jest zawsze zmęczonych a blisko 30% ma trudności z zasypianiem – **stan psychofizyczny związany z przemęczeniem** może negatywnie wpływać na dobrostan uczniów. Wydaje się, że uczniowie mają świadomość istotności profilaktyki zdrowia psychicznego, fizycznego na co wskazują odpowiedzi, gdzie uczniowie deklarują, iż dbają o zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną, spędzanie czasu na świeżym powietrzu,

starają się myśleć w pozytywny sposób. **Wiedza i samoświadomość uczniów** realizowane w związku z tym aktywności prozdrowotne uczniów będą stanowić czynnik chroniący w kontekście pozytywnego wpływu na kondycję psychiczną uczniów. Połowa ankietowanych uczniów w sytuacjach trudnych zwraca się o pomoc do osób dorosłych, bardziej doświadczonych. **Relacje dziecko - rodzic** oparte na zaufaniu będą zaliczane do czynników chroniących.

Analiza powyższych informacji wskazuje nam kierunek w kontekście planowania oddziaływań w obszarze wychowawczo – profilaktycznym. Jednym z priorytetów będzie podjęcie działań, które będą sprzyjać budowaniu w szkole atmosfery życzliwości, gdzie wartość stanowi zarówno zdobywanie wiedzy jak i prezentowanie określonych postaw etycznych, moralnych, a ocena ucznia jest informacją dla niego na jakim etapie zdobywania określonych umiejętności i wiedzy się znajduje. Zwrócimy uwagę na to by sprawdzanie poziomu wiedzy (sprawdziany, odpytywanie, prace domowe) było dostosowane do możliwości uczniów, szczególnie przejawiających trudności emocjonalne na przykład poprzez wybór formy sprawdzania wiedzy. Zaplanowano jak co roku szereg działań projektowych, kulturalnych, integracyjnych, które czynią szkołę przyjazną uczniowi. Szkoła zwraca uwagę na warunki w jakich przebywają uczniowie, zarówno w szkole jak i na terenie przyszkolnym. Zgodnie z założeniami budowania zdrowia psychicznego, chcemy w jak największym stopniu korzystać z zajęć na świeżym powietrzu i w kontakcie z naturą, realizowany będzie projekt „Klasa w terenie”.

Ważnym elementem jest budowanie relacji z uczniem, a więc przeznaczenie czasu na swobodne rozmowy i bycie z uczniami. Jak pokazują ogólnopolskie badania uczniowie potrzebują wspólnego spędzania czasu w sposób wesoły, zabawny, a także wyjść klasowych poza szkołę, starsi uczniowie mają większe zapotrzebowanie rozmowami o „sobie” i własnym samopoczuciu, a także o klasie, relacjach, szkole i edukacji. Nauczyciele naszej szkoły zapoznali się z wynikami ankiety i mają świadomość wpływu relacji z uczniami na proces edukacyjny i wychowawczy.

W tym roku szkolnym zaplanowano działania warsztatowe z wykorzystaniem platformy cyfrowej EduLyke – rada pedagogiczna wybrała 3 moduły do realizacji w tym roku szkolnym: „Warsztat asertywności”, „Wyznaczania celów”, „Warsztat komunikacji w grupie”. Mamy nadzieję, że działania te wraz z pracą wychowawców i specjalistów pozwolą na zmniejszenie zachowań o charakterze przemocowym w relacjach rówieśniczych. Będziemy nadal koncentrować się na zwiększaniu odporności dzieci i młodzieży na negatywne skutki

sytuacji kryzysowych poprzez uczenie ich takich sposobów radzenia sobie, które bazują na naturalnych, dostępnych dla każdego indywidualnych zasobach wewnętrznych (np. marzenia i cele życiowe, podstawowe wartości ogólnoludzkie, ważne więzi z innymi, posiadane talenty i umiejętności).

Jako czynnik chroniący uznaje się prawidłowe, bliskie relacje rodzic – dziecko. W tym roku szkolnym zaplanowano więc działania służące poszerzaniu wiedzy i kompetencji zainteresowanych rodziców w zakresie dobrej komunikacji, umiejętności wychowawczych poprzez warsztaty lub spotkania prowadzone przez specjalistów (warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców”). Za cel stawiamy sobie również uwrażliwienie rodziców na niepokojące objawy, które mogą świadczyć o poważniejszych trudnościach psychicznych dzieci oraz przekazanie wiedzy o sposobach właściwego reagowania (w oparciu o zaangażowanie psychologów i pedagogów szkolnych, specjalistów z PPP, a także poprzez wskazanie odpowiednich portali internetowych i publikacji).